

JÄRVENPÄÄN SEURAKUNNAN DIAKONIAN JOHTOSÄÄNTÖ

Hyväksytty kirkkoneuvostossa 31.3.2004 § 42

1 §

Diakonia on seurakunnan tehtävä, josta säädetään kirkkolaisissa ja kirkkojärjestyksessä.

KL 4:1

Toteuttaakseen kirkon tehtävää seurakunta huolehtii jumalanpalvelusten pitämisestä, kasteen ja ehtoollisen toimittamisesta sekä muista kirkollisista toimituksista, kristillisestä kasvatuksesta ja opetuksesta, sielunhoidosta, diakoniasta ja lähetystyöstä sekä muista kristilliseen sanomaan perustuvista julistus- ja palvelutehtävistä.

KJ 4:3

Seurakunnan ja sen jäsenten tulee harjoittaa diakoniaa koituksena on kristilliseen rakkauteen perustuva avun antaminen erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta. Toiminnasta määrätään tarkemmin kirkkoneuvoston hyväksymässä diakoniatyön johtosäännössä.

2 §

Diakonian tehtävänä on toimia niin, että lähimmäisenrakkaus, osallisuus ja oikeudenmukaisuus voivat toteutua.

Diakoniatyön tehtävänä on edistää kristilliseen uskoon perustuvan lähimmäisenrakkauden toteutumista sekä kotimaassa että ulkomailla. Tämän mukaisesti seurakunnan ja sen jäsenten tulee pyrkiä eheyttämään elämää, lievittämään kärsimystä sekä antamaan apua erityisesti niille, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavoin auteta.

Diakoniaan kuuluvana yhteiskuntatyön tulee herättää kristillisen uskon pohjalta yhteiskunnallista vastuuta ja pitää esillä yhteiskunnan, työelämän ja yhteisöjen kysymyksiä sekä kiinnittää huomiota ympäristön laatuun ja sosiaalisten olojen ihmisille aiheuttamiin ongelmiin.

3 §

Diakonian yhteiset tavoitteet:

- 1) ihmisarvon vahvistaminen
- 2) lähimmäisvastuun herättäminen ja syventäminen
- 3) kyky reagoida ihmisten tarpeisiin yhteiskunnallisen tilanteen ja sosiaaliturvan muotojen muuttuessa
- 4) vaikeuksissa olevien hengellinen, henkinen ja taloudellinen tukeminen
- 5) kansainvälisen diakonian ja ympäristövastuun esillä pitäminen

4 §

Seurakunta toteuttaa diakonista tehtäväänsä

- 1) huolehtimalla, että sielunhoito, sana ja sakramentit saatetaan kaikkien ihmisten ulottuville, myös kodeissa ja laitoksissa;
- 2) ohjaamalla ja varustamalla seurakuntalaisia lähimmäisvastuuseen omassa elämän piirissään, seurakunnan toiminnassa ja yhteiskunnassa;
- 3) antamalla talousarviomäärärahoihin ja vapaaehtoisin v välitöntä taloudellista apua sitä kipeimmin tarvitseville sekä muuta tukea vaikeuksissa oleville;
- 4) edistämällä ekologista elämäntapaa;
- 5) verkostoitumalla lakisääteisen ja vapaaehtoisen sosiaali- ja terveydenhuollon ja muiden toimijoiden kanssa sekä rovastikunnan, hiippakunnan ja kirkon yhteisen diakoniatyön kanssa;
- 6) ylläpitämällä kirkkojärjestyksessä säädettyä ja diakoniatyössä muutoin tarpeellista henkilöstöä; sekä
- 7) käyttämällä kansainvälisen diakonian kanavina kirkon ulkomaanapua ja kirkon lähetysjärjestöjä.

5 §

Diakoniaa varten laaditaan vuosittain toimintasuunnitelma, johon liittyy ehdotus talousarvioksi. Työn seuranta ja arviointia varten laaditaan toimintakertomus edelliseltä vuodelta.

6 §

Seurakunnassa on diakonian virkoja ja toimia. Viranhaltijan/työntekijän tehtävät määritellään kirkkoneuvoston hyväksymässä johtosäännössä/toimenkuvassa. Tarkemman työnjaon diakonian viranhaltijoiden ja työntekijöiden kesken vahvistaa diakoniajohtokunta.

KJ 6:9¹

Seurakunnassa tulee olla, ottaen huomioon mitä 40, 50 ja 52 §:ssä määrätään, vähintään yksi kanttorin ja yksi diakonian virka.

KJ 6:50

Tuomiokapituli voi kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston anomuksesta enintään viideksi vuodeksi kerrallaan vapauttaa seurakunnan täyttämästä diakonian virkaa.

1. Diakonian virka on srk:ssa pakollinen (KJ 6:9,1). Seurakunnat voivat ilman tuomiokapitulin hyväksyntää perustaa yhteisen diakonian viran. Jos Srk:n ainoa diakonian virka halutaan jättää täyttämättä, tarvitaan siihen tuomiokapitulin lupa siinäkin tapauksessa, että srk perustaa tilalle yhteisen viran toisen srk:n kanssa. (ks. lakivlk:n mietintö 1/1997).

KJ 6:49

Diakonian viran kelpoisuusehtona on piispainkokouksen hyväksymä tutkinto.

Diakonian viranhaltijan valitsee kirkkoneuvosto tai seurakuntaneuvosto.

Piispainkokous on 18.9.1996/21 § vahvistanut periaatteet, joiden mukaisesti ammattikorkeakoulututkinto antaa diakonin, diakonissa tai kirkon nuorisotyön ohjaajan kelpoisuuden.

7 §

Diakoniaa johtaa ja siitä vastaa kirkkoneuvosto. Kirkkovaltuusto asettaa kirkkoneuvoston avuksi diakoniajohtokunnan.

Diakonian viranhaltijoiden ja työntekijöiden esimiehenä on kirkkoherra. Diakonian viran- ja toimenhaltijoille lähimpänä esimiehenä on johtava diakonian viranhaltija.

KJ 6:34^{1,3-4}

Kirkkoherran tehtävänä on johtaa kirkkolain 4 luvun mukaista seurakunnan toimintaa.

Kirkkoherran tulee myös valvoa, että seurakunnan muuta toimintaa, kuten kristillistä kasvatusta ja opetusta, diakoniaa sekä evankelioimis- ja lähetystyötä harjoitetaan kirkon tunnustuksen ja tehtävän mukaisesti.

Kirkkoherra on seurakunnan jumalanpalveluksissa, kirkollisissa toimituksissa ja muussa hengellisessä työssä sekä kirkkoherranvirastossa toimivien viranhaltijoiden ja työntekijöiden esimies. Kirkkoneuvoston puheenjohtajana kirkkoherra valvoo kirkkoneuvoston päätösten noudattamista ja laillisuutta seurakunnan hallinnossa ja taloudenhoidossa.

8 §

Teologien tehtävänä on

- 1) yhdessä diakoniaviranhaltijoiden kanssa edistää diakonian toteutumista koko seurakunnan elämässä ja erityisesti jumalanpalveluselämässä, huolehtia siitä, että sielunhoito, sana ja sakramentit saatetaan kaikkien ihmisten ulottuville myös kodeissa ja laitoksissa;
- 2) osallistua yhdessä johtavan viranhaltijan kanssa diakonian sisällön kehittämiseen, painopistealueiden arviointiin ja diakonian niveltämiseen sekä seurakunnan että yhteiskunnan muiden tahojen toimintaan. (Tarkempi määrittely uuden hallintomallin kohdassa 2.1.)
- 3) kehittää seurakunnassaan yhteiskuntatyötä erityisesti pitämällä yhteyttä työelämään, työttömiin ja heidän järjestöihinsä ja eri kansa isjärjestöihin ja huolehtia seurakunnan ympäristövastuun toteuttamisesta yhteisesti sovitun työnjaon mukaisesti.
- 4) vastata työalan teologisten ja yhteiskuntaeettisten kysymysten käsittelystä seurakunnassa ja niiden seuraamisesta kirkon ja yhteiskunnan kokonaiskentässä (Tarkempi määrittely uuden hallintomallin kohdassa 2.2.)
- 5) osallistua diakoniakasvatukseen ja diakonian vastuuhenkilöiden koulutukseen ja ohjaukseen.

9 §

Viranhaltijoiden vaitiolovelvollisuudesta on voimassa, mitä siitä on erikseen säädetty tai määrätty.

Avustuksen myöntämiseen ja toimenpanoon osallistuvat luottamushenkilöt ja vapaaehtoiset ovat myös vaitiolovelvollisia. Vaitiolovelvollisuus merkitsee kieltoa ilmaista asiakirjan salassa pidettävää sisältöä ja se koskee myös tallentamattomia tietoja. (Julkiuslaki 23§1mom)

KL 6:3

Vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuudesta on voimassa sen lisäksi mitä tässä laissa säädetään, mitä siitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja muussa laissa säädetään.

KL 5:2

Yksityisessä ripissä tai muuten sielunhoidossa papille uskottua asiaa ei saa ilmaista, eikä myöskään sitä henkilöä, joka papille on uskoutunut.

Kun pappia kuulustellaan todistajana, hän ei saa ilmaista sitä, mitä yksityisessä ripissä tai sielunhoidossa on hänelle uskottu.

Jos joku yksityisessä ripissä tai sielunhoidossa ilmaisee yleisen lain mukaan ilmiannettavan rikoksen olevan hankkeissa, papin on kehotettava häntä ilmoittamaan asiasta viranomaiselle tai sille, jota vaara uhkaa. jollei hän suostu siihen, papin on kerrottava hyvissä ajoin ja varovasti asiasta viranomaiselle, kuitenkin niin, ettei asianomainen suoraan tai välillisesti tule siitä ilmi.

KL25:8

Kirkollishallinnossa sovelletaan, mitä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, jollei 5 luvun2§:stä, 6luvun 3 tai 12§:stä taikka24 luvusta muuta johdu. Salassa on pidettävä myös asiakirja, joka koskee yksityiseen henkilöön kohdistuvaa sielunhoitoa tai diakoniatyötä.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000) 15§

Sosiaalihuollon järjestäjä tai tuottaja taikka niiden palveluksessa oleva samoin kuin sosiaalihuollon luottamustehtävää hoitava ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan sosiaalihuollon tehtävissä toimiessaan tietoonsa saamaansa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälke kun toiminta sosiaalihuollon järjestäjän tai tuottajan palveluksessa tai tehtävän hoitaminen niiden lukuun on päättynyt.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös sitä, joka harjoittelijana tai muutoin toimii sosiaalihuollon järjestäjän tai tuottajan toimeksiannosta tai sen lukuun taikka joka on saanut salassa pidettäviä tietoja lain tai lain nojalla annetun luvan nojalla, jollei laista tai sen nojalla annettusta luvasta muuta johdu. Asiakas, hänen edustajansa tai avustajansa ei saa ilmaista sivullisille asiakkuuden perusteella saatuja salassa pidettäviä tietoja, jotka koskevat muita kuin asiakasta itseään.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu henkilö ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi taikka toisen hyödyksi tai toisen vahingoksi. Asiakas, hänen edustajansa tai avustajansa saa kuitenkin käyttää muitakin kuin häntä itseään koskevia tietoja, kun kysymys on sen oikeuden, edun tai velvollisuuden hoitamisesta koskevasta asiasta, jo hon asiakkaan tiedonsaantioikeus on perustunut.

Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994) 17§ ja 19§

Terveydenhuollon ammattihenkilö ei saa sivulliselle luvatta ilmaista yksityisen tai perheen salaisuutta, josta hän asemansa tai tehtävänsä perusteella on saanut tiedon. Salassapitovelvollisuus säilyy ammatinharjoittamisen päättymisen jälkeen.

Terveysthuollon ammattihenkilö on velvollinen ammattitoiminnassaan noudattamaan, mitä terveydenhuollon oikeusturvakeskus tai lääninhallitus säännösten tai määräysten nojalla määrää.

Terveysthuollon ammattihenkilö on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen tai lääninhallituksen pyytämät, sille tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi tarpeelliset ilmoitukset, selitykset ja selvitykset.

Tämä johtosääntö tulee voimaan 1. päivänä huhtikuuta 2004.

Tällä johtosäännöllä kumotaan 27.11.1996 vahvistettu seurakunnan diakoniasääntö.